

31998L0041

1998.7.2.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 188/35

A TANÁCS 98/41/EK IRÁNYELVE

(1998. június 18.)

a Közösség tagállamainak kikötőibe érkező vagy onnan induló személyhajókon utazó személyek nyilvántartásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 84. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 189c. cikkében szabályozott eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

(1) mivel a közös közlekedéspolitik keretein belül a tengeri közlekedés biztonságát további intézkedések megtételével javítani kell;

(2) mivel a Közösségben súlyos aggodalmat váltanak ki a személyhajókat érő, sok emberáldozatot követelő hajózási balesetek, mint amilyenek a *Herald of Free Enterprise* és az *Estonia* esetében fordultak elő; mivel a személyhajókat és nagy sebességű személyszállító vízi járműveket használó személyek a Közösség egészében jogosultak elvárni a megfelelő szintű biztonságot és azt, hogy egy olyan megfelelő információs rendszer működésére támaszkodhassanak, amely elősegíti a hatékony felkutatási és mentési tevékenységeket, valamint az esetleges balesetet követő cselekmények hatékony szervezését;

(3) mivel biztosítani kell, hogy a személyhajókon tartózkodó utasok száma ne haladja meg a hajóra és annak biztonsági felszereléseire engedélyezett létszámot; mivel a társaságoknak képesnek kell lenniük a balesetben érintett személyek számának a felkutatási és mentési szolgáltatokkal való közlésére;

(4) mivel a felkutatási és mentési tevékenységek megkönnyítése, valamint a balesetek következményei hatékony kezelésének az elősegítése céljából adatok gyűjtése szükséges a hajó fedélzetén tartózkodó utasokról és személyzetről, hogy azonosítani lehessen az érintett személyeket, egyértelműbb információkat kell szolgáltatni a vonatkozó jogvitákhoz, és biztosítani kell a megmentett személyek megfelelő orvosi ellátását; mivel az ilyen adatok megakadályozzák, hogy a tengeri felkutatásról és mentésről szóló 1979. évi nemzetközi egyezmény (SAR)

szerint a tagállamok felügyelete alá tartozó vizeken balesetet szenvedett személyhajók fedélzetén tartózkodó személyek hozzátartozói és egyéb érdekeltek indokolatlanul aggódjanak;

(5) mivel emiatt az utasokat a hajó indulását megelőzően számba kell venni és regisztrálni kell;

(6) mivel az Életbiztonság a tengeren tárgyú nemzetközi egyezmény (SOLAS egyezmény) III. fejezete előírja, hogy 1997. július 1-jétől, illetve 1999. január 1-jétől kezdődően a nemzetközi útvonalakon közlekedő személyhajók fedélzetén tartózkodó összes személyt meg kell számolni és regisztrálni kell, ugyanakkor a hatóságok számára engedélyezi, hogy védett vizeken hajózó hajókat mentesítsenek e követelmények teljesítése és a nyilvántartás-bavételi kötelezettség alól olyan esetekben, ha az ilyen hajók menetrendszerű útjaihoz az ilyen regisztrálás gyakorlatilag megvalósíthatatlan lenne; mivel a SOLAS egyezmény említett fejezete nem vonatkozik a belföldi utakra és a lényeges kérdések értelmezését a tagállamok hatáskörében hagyja;

(7) mivel ez az irányelv összhangban van a tagállamoknak azzal a jogával, hogy a kikötőikbe érkező és onnan induló személyhajók számára a SOLAS egyezményben előírtaknál szigorúbb követelményeket írjanak elő;

(8) mivel különösen a tengeri személyszállítás belső piacának méreteit tekintve a közösségi szintű intézkedés lehet a leghatékonyabb módszer egy közös minimális biztonsági szint kidolgozásához a hajók számára a Közösség egészében;

(9) mivel, figyelembe véve az arányosság elvét, egy tanácsi irányelv a megfelelő jogi eszköz, minthogy az keretet biztosít a közös biztonsági követelmények tagállamok általi egységes és kötelező alkalmazásához, miközben meghagyja a tagállamok jogát annak eldöntésére, hogy belső rendszerükhöz a megvalósítás milyen eszközei ille- nek legjobban;

(10) mivel a tagállamok képesek gondoskodni a lobogójuk alatt hajózó személyhajókra vonatkozó biztonsági szabályok hajók és üzemeltető társaságok általi betartatásáról; mivel ezek a szabályok nem alkalmazandók harmadik országok kikötői között hajózó hajókra vonatkozóan; mivel azokra az útvonalakra a SOLAS egyezmény rendelkezései alkalmazandók;

⁽¹⁾ HL C 31., 1997.1.31., 5. o. és HL C 275., 1997.9.11., 7. o.

⁽²⁾ HL C 206., 1997.7.7., 111. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 1997. május 29-i véleménye (HL C 138., 1998.6.16., 31. o.), a Tanács 1997. december 11-i közös állásfoglalása (HL C 23., 1998.1.23., 17. o.) és az Európai Parlament 1998. március 11-i határozata (HL C 104., 1998.4.6.).

(11) mivel – azok lobogójától függetlenül – az összes személyhajó esetében, amely a tagállamok kikötőjéből fut ki vagy onnan kíván elindulni, a tagállamok számára a balesetek következményeinek biztonságos és hatékony kezelésének egyetlen útja az, hogy a tagállamok megkövetelik a kikötőjükből induló hajóktól a vonatkozó biztonsági szabályok tényleges és hatékony betartását; mivel a szabályok alóli felmentéseket nem lehet kizárólag a lobogó szerinti állam hatáskörébe utalni, hiszen csak a kikötő szerinti állam van abban a helyzetben, hogy meghatározza a követelményeket a kikötőjébe érkező és onnan induló személyhajók lehető legjobb felkutatásának és mentésének műveleteire nézve;

(12) mivel a biztonsági előírások összehangolása és a verseny torzulásainak elkerülése érdekében nem kívánatos, hogy a tagállamok az ebben az irányelvben említett indoktól eltérően mentességet nyújtsanak a SOLAS egyezmény „utasinformációkra” vonatkozó rendelkezései alól, vagy azoktól eltéréseket engedélyezzenek a Közösség kikötőibe érkező vagy onnan induló hajók számára;

(13) mivel gyakorlati megvalósíthatósági szempontok miatt és a verseny torzulásainak elkerülése érdekében egységes megközelítést kell kidolgozni annak meghatározásához, hogy milyen útvonalakra kell kötelező érvényűen előírni a fedélzetén tartózkodó személyek nyilvántartását; mivel a húsz mérföldes küszöbérték a tagállamok által igazolt általános alapelvek és aggodalmat kiváltó szempontok megfontolásának az eredménye;

(14) mivel sajátos gyakorlati okok miatt a Messinai-szorost keresztező forgalomban közlekedtetett személyhajók fedélzetén tartózkodó személyek számbavétele egy korlátozott időszakon keresztül az egyenkénti számbavételnél egyszerűbb módszerrel végezhető; mivel a tagállamoknak szabadságot kell élvezniük abban a vonatkozásban, hogy bizonyos enyhítéseket alkalmazzanak rövid időtartamú utakon, rendszeres járatként, kizárólag az ebben az irányelvben meghatározottak szerinti védett tengeri területeken üzemeltetett személyhajók utaslétszámának a partra történő jelentésének kötelezettsége vonatkozásában; mivel a kizárólag védett tengeri területeken üzemeltetett hajók sokkal korlátozottabb mértékben vannak kockázatnak kitéve, és ezért számukra lehetővé kell tenni mentesítések igénybevételét; mivel bizonyos sajátos körülmények között gyakorlatilag megvalósíthatatlan lehet a hajózási társaságok számára a hajón tartózkodó személyek regisztrálása, és ezért sajátos körülmények között és jól körülhatárolt esetekben a regisztrálási kötelezettségektől eltérés engedélyezhető;

(15) mivel a magánszemélyek adatainak gyűjtését és feldolgozását a 95/46/EK irányelvben ⁽¹⁾ előírt adatvédelmi alapelveket kielégítő módon kell végrehajtani; mivel kifejezett gondot kell fordítani arra, hogy az adatgyűjtés időpontjában a magánszemélyek minden tájékoztatást megkapjanak arra vonatkozóan, hogy adataik megadására milyen célból van szükség, és az adatokat csak nagyon

rövid időtartamon keresztül szabad megőrizni, amely időtartam semmilyen körülmények között sem lehet hosszabb, mint ami ennek az irányelvnek a céljaihoz szükséges;

(16) mivel szükség van arra, hogy a Bizottságot az irányelv hatékony alkalmazásában egy, a tagállamok képviselőiből álló bizottság segítse; mivel a 93/75/EGK irányelv ⁽²⁾ 12. cikke által felállított bizottság képes ennek a feladatnak az ellátására;

(17) mivel ezen irányelv bizonyos rendelkezéseit ez a bizottság módosíthatja abból a célból, hogy azok összhangban legyenek az ezen irányelv hatálybalépését követően a SOLAS egyezmény jövőbeli módosításaival,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Ennek az irányelvnek a célja a Közösség tagállamainak kikötőibe érkező vagy onnan induló, a forgalomban részt vevő személyhajókon tartózkodó utasok és személyzet biztonságának és mentési lehetőségeinek növelése, továbbá annak biztosítása, hogy a felkutatási és mentési tevékenységeket hatékonyabban hajtsák végre és az esetlegesen felmerülő baleset következményeinek kezelése hatékonyabb legyen.

2. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában:

- személyek: életkoruktól függetlenül a hajó fedélzetén tartózkodó összes személy,
- személyhajó: a tizenkét főnél több utas szállítására használt tengerjáró hajó vagy nagy sebességű tengeri vízi járművek,
- nagy sebességű vízi jármű: az ennek az irányelvnek az elfogadásakor hatályos 1974. évi SOLAS egyezmény X. fejezetének 1. szabályában meghatározott nagy sebességű vízi járművek,
- társaság: a személyhajó tulajdonosa, vagy más olyan szervezet vagy személy, mint például a forgalomirányító vagy a hajót személyzet nélkül bérlő, aki a személyhajó üzemeltetési felelősségét a tulajdonostól átvállalta,
- ISM-szabályzat: a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) által az 1993. november 4-i A.741(18) számú közgyűlési határozattal elfogadott, a hajók biztonságos üzemeltetésére és a tengerszennyezés megelőzésére vonatkozó nemzetközi igazgatási szabályzat,

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

⁽²⁾ HL L 247., 1993.10.5., 19. o.

- utasnyilvántartó: az a felelős, parton található személy, akit a társaság kijelölt az ISM szabályzat előírásainak a teljesítésére, vagy olyan személy, aki a társaság személyhajóin tartózkodó személyekre vonatkozó információk vezetéséért felelős,
- kijelölt hatóság: a tagállam olyan illetékes hatósága, amely felkutatási és mentési tevékenységek végzéséért felelős, illetve a balesetek utáni intézkedések vonatkozásában érintett,
- egy tengeri mérföld: 1 852 méter,
- védett tengeri terület: a tenger olyan területe, amely védett a nyílt tenger hatásaitól, és ahol a hajó soha nem távolodik el hat mérföldnél messzebbre attól a menedékhelytől, ahol a hajótöröttek partra szállhatnak, és amelynek a közelében felkutató- és mentőlétesítmények elhelyezése biztosított,
- menetrend szerinti közlekedés: ugyanazon két vagy több kikötő közötti forgalom bonyolítására szolgáló átkelések sorozata
 - a) a nyilvános menetrend szerint; vagy
 - b) olyan rendszeres, illetve gyakori átkelésekkel, amelyek felismerhetően sorozatot alkotnak,
- harmadik ország: a tagországokon kívüli összes ország.

3. cikk

Ez az irányelv minden személyhajóra alkalmazandó, kivéve:

- a hadihajókat és csapatszállító hajókat, és
- a kedvtelési célú hajókat, kivéve ha azok személyzettel elláttak és kereskedelmi célból 12 főnél több személyt szállítanak.

4. cikk

(1) A tagállam kikötőjét elhagyó személyhajókon tartózkodó minden személyt számbavesznek a hajó elindulása előtt.

(2) A hajó elindulása előtt a fedélzeten tartózkodó összes személy számát közli a hajó parancsnokával és a társaság utasnyilvántartójával, vagy egy olyan parti társaság rendszerével, amely ugyanezt a feladatot látja el.

5. cikk

(1) A tagállamok kikötőit elhagyó vagy az indulási ponttól húsz tengeri mérföldnél nagyobb távolságra eltávolodó minden személyhajóról az alábbi információkat kell közölni:

- a hajón tartózkodó személyek családnevei,
- utónevei vagy azok kezdőbetűi,
- nemük,
- az egyes személyek korcsoportja (felnőtt, gyermek vagy csecsemő), vagy életkoruk, vagy születési évük,
- az utas kívánságára, arra vonatkozó információ, hogy vészhelyzet esetén milyen különleges gondozást vagy segítséget igényel.

(2) A fent említett információt elindulás előtt be kell gyűjteni és legkésőbb 30 perccel az indulás után közölni kell a társaság utasnyilvántartójával vagy ugyanezt a feladatot ellátó más társaság parti rendszerével.

6. cikk

(1) Minden tagállam köteles a Közösségen kívüli kikötőkből elinduló és a Közösség kikötői felé tartó, a tagállam lobogóját viselő személyhajótól megkövetelni, hogy a társaság gondoskodjon a 4. cikk (1) bekezdésében és 5. cikk (1) bekezdésében említett adatok nyújtásáról a 4. cikk (2) bekezdésében és az 5. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint.

(2) Minden tagállam köteles a Közösségen kívüli kikötőkből induló és a Közösség kikötői felé tartó, harmadik ország lobogóját viselő személyhajótól megkövetelni, hogy a társaság gondoskodjon a 4. cikk (1) bekezdésében és 5. cikk (1) bekezdésében említett adatok összegyűjtéséről és olyan módon történő kezeléséről, hogy azok baleset bekövetkezésekor és a balesetet követő felkutatási és mentési tevékenységek végzéséhez az illetékes hatóság rendelkezésére bocsáthatók legyenek.

(3) Ha a SOLAS egyezmény vonatkozó szabályai szerint egy tagállam mentesítést ad vagy eltéréseket engedélyez a lobogóját viselő, Közösségen kívüli kikötőből a Közösség kikötőibe érkező hajók számára az utasokra vonatkozó információk nyújtásával kapcsolatosan, ezt csak az ebben az irányelvben előírt mentesítések vagy eltérések formájában teheti meg.

7. cikk

Mielőtt egy személyhajó elhagyja egy tagállam kikötőjét, a hajó parancsnoka meggyőződik arról, hogy a fedélzeten tartózkodó személyek száma nem haladja meg a hajóra engedélyezett utaslétszámot.

8. cikk

A személyhajó üzemben tartásáért felelős társaság azokban az esetekben, amikor azt a 4. és 5. cikk előírja:

- utasnyilvántartási rendszert állít fel. Ez a rendszer kielégíti a 11. cikkben előírt kritériumokat,

- kijelöl egy, az adatok megőrzéséért és vészhelyzet bekövetkezésekor vagy balesetek bekövetkezése után az információk továbbításáért felelős utasnyilvántartót.

A társaság gondoskodik arról, hogy az ebben az irányelvben előírt információk bármikor rendelkezésre álljanak a kijelölt hatósághoz való továbbításra a felkutatási és mentési tevékenységek végrehajtásának az elősegítése céljából vészhelyzetekben, illetve a balesetek bekövetkezése után.

Az 5. cikknek megfelelően összegyűjtött személyi adatokat az ezen irányelv céljaira szükséges időtartamnál nem hosszabb időtartamon keresztül őrzik.

A társaság gondoskodik arról, hogy a vészhelyzetekben különleges gondozást vagy segítséget igénylő és ezt előre bejelentő személyeket megfelelő módon nyilvántartásba vegyék és jelentsék a hajó parancsnokának a személyhajó elindulása előtt.

9. cikk

(1) Az a tagállam, amelynek a kikötőjéből személyhajó indul, az 5. cikkben előírt húsz tengeri mérföldes küszöbértéket csökkentheti.

A küszöbérték két különböző tagállam kikötői közötti szakaszra vonatkozó csökkentését a két érintett tagállam együttesen állapítja meg.

(2) a) A 4. cikk (1) bekezdésének végrehajtásakor az Olasz Köztársaság a Messinai-szoroson átkelő menetrend szerinti közlekedésben elfogadhat a hajón szállítható utasok maximális száma megszámlálásához, a személyvonatok vasúti kocsijait és közúti gépjárműveket szállító személyhajókon a személyvonatok vasúti kocsijai és a közúti gépjárművek befogadóképességének alapján történő számítást, ha a fedélzetre szálló személyek gyakorlati okok miatt egyenként nem számolhatók meg. E rendelkezés négy évig érvényes. E határidő meghosszabbításáról a (3) bekezdéssel összhangban a megszerzett tapasztalatok alapján határoznak.

b) A tagállamok mentesítést adhatnak a kikötőikből induló, kizárólag védett tengeri területeken menetrend szerint közlekedő és egy órán belüli távolságban lévő felkeresett kikötők között üzemeltetett személyhajók számára a 4. cikk (2) bekezdésében, a fedélzeten tartózkodó személyek létszámának az utasnyilvántartó vagy ugyanazt a feladatot ellátó más parti rendszer számára előírt továbbítási kötelezettség alól.

c) A tagállamok mentesíthetik az 5. cikkben előírt kötelezettségek teljesítése alól a kizárólag védett területeken két kikötő között közlekedő, illetve közbeni kikötő érintése nélkül az ugyanazon kikötőbe visszatérő vagy onnan induló személyhajókat.

(3) A (2) bekezdésben foglalt esetekben a következő eljárás alkalmazandó:

- a) a tagállam haladéktalanul értesíti a Bizottságot arról a döntéséről, hogy a 4. és az 5. cikk rendelkezései vonatkozásában mentesítést kíván adni vagy eltérést kíván engedélyezni, és annak valós indokait közli;
- b) ha a Bizottság az ilyen értesítés kézhezvételét követő hat hónapon belül úgy dönt, hogy a tagállam határozata nem indokolt vagy a versenyre nézve hátrányos, a 13. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően kérheti, hogy a tagállam határozatát módosítsa vagy vonja vissza.

(4) Olyan menetrend szerinti közlekedés esetében, amely működési területén a kétméteres hullámmagasságot elérő erős hullámszél előfordulási valószínűsége éves átlagban 10 % alatt van, és

- az út nem terjed az indulási ponttól harminc tengeri mérföldnél nagyobb távolságra, vagy
- ahol a szolgáltatás üzemeltetésének elsődleges célja a kieső távoli területeken élő közösségek szokásos közlekedési igényeinek a kielégítése,

az a tagállam, amelynek a kikötőjéből a személyhajók belföldi útvonalakra indulnak, vagy két olyan tagállam, amelyek kikötői között az ilyen hajók közlekednek, kérheti a Bizottságtól, hogy részben vagy egészben engedélyezze az eltérést e rendelkezés alkalmazásától, ha úgy ítéli meg, hogy az üzemeltető társaságok számára gyakorlatilag megvalósíthatatlan az 5. cikk (1) bekezdésében előírt információk nyilvántartása.

A megvalósíthatatlanságot bizonyítékokkal kell igazolni. Bizonyítani kell továbbá, hogy azokon a területeken, ahol az ilyen személyhajók közlekednek, parti navigációs irányítás, megbízható időjárás-előrejelző szolgálat és megfelelő parti felkutatási és mentőlétesítmények állnak rendelkezésre. Az e bekezdésben megadott eltérési engedélyek nem lehetnek a versenyre hátrányosak.

A döntés meghozatalára a 13. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően kerül sor.

(5) A tagállamok ennek az irányelvnek a rendelkezései alól nem adhatnak felmentést, és nem engedélyezhetnek eltérést az olyan, a SOLAS egyezményben részes harmadik ország lobogója alatt hajózó személyhajó számára, amely a hatályos SOLAS egyezmény rendelkezései alapján nem kaphat ilyen mentességet.

10. cikk

A 8. cikknek megfelelően felállított utas-nyilvántartási rendszert a tagállamok jóváhagyják.

A tagállamok legalább szűrőpróbaszerűen ellenőrzik a területükön működtetett, ezen irányelv alapján felállított utas-nyilvántartási rendszerek megfelelő működését.

Minden tagállam kijelöli azt a hatóságot, amelyhez a 8. cikkben említett társaságok az ebben az irányelvben előírt információkat továbbítják.

11. cikk

(1) Ezen irányelv céljaira az utas-nyilvántartási rendszerek kielégítik az alábbi kritériumokat:

i. olvashatóság:

az előírt adatoknak könnyen olvasható formátumúnak kell lenniük;

ii. hozzáférhetőség:

az előírt adatoknak azoknak a kijelölt hatóságoknak a számára könnyen hozzáférhetőnek kell lenniük, amelyeknek a rendszerbe foglalt információra szükségük van;

iii. jó használhatóság:

a rendszert úgy kell tervezni, hogy az az utasok be- és/vagy kiszállását indokolatlanul ne akadályozza;

iv. biztonság:

az adatokat a véletlenszerű vagy jogellenes megsemmisülés, elveszés, engedély nélküli megváltoztatás, közzététel vagy hozzáférés ellen megfelelően védeni kell.

(2) Ugyanazon vagy hasonló útvonalakon többféle rendszer használatát kerülni kell.

12. cikk

A SOLAS egyezmény módosítási eljárásainak sérelme nélkül, ez az irányelv a 13. cikkben foglalt eljárással módosítható annak érdekében, hogy a SOLAS egyezménynek a nyilvántartási rendszerekre vonatkozó, az irányelv elfogadását követően hatályba lépett későbbi módosításainak az alkalmazása ennek az irányelvnek a céljaira biztosított legyen anélkül, hogy az irányelv alkalmazási területe bővülne.

13. cikk

A Bizottság munkáját a 93/75/EGK irányelv 12. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott bizottság segíti. A bizottság az említett cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott eljárás szerint működik.

14. cikk

A tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadásra kerülő nemzeti rendelkezések megsértésére vonatkozó szankciórendszert és megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy a szankciók alkalmazásra kerüljenek. Az ilyen módon kiszabott szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

15. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 1999. január 1-jétől megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot. Az 5. cikket legkésőbb 2000. január 1-jétől alkalmazzák.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre vagy azokhoz hivataltos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(3) A tagállamok haladéktalanul közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el. A Bizottság tájékoztatja erről a többi tagállamot.

16. cikk

Ez az irányelv az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

17. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Luxembourgban, 1998. június 18-án.

a Tanács részéről

az elnök

G. STRANG